

**ВІДГУК
ОФІЦІЙНОГО ОПОНЕНТА**

**на дисертацію Гвоздя Євгенія Вікторовича
на тему «Державне управління логістичними процесами у сфері
енергетики», подану до захисту
на засіданні Спеціалізованої вченої ради Д 64.707.03
у Національному університеті цивільного захисту України
на здобуття наукового ступеня кандидата наук
з державного управління за спеціальністю 25.00.02 – механізми
державного управління**

Актуальність теми дисертаційної роботи.

Держава приймає активну участь у процесах управління логістичною діяльністю у сфері енергетики. Практично всі підгалузі енергетики характеризуються наявністю масштабних екологічно-соціальних наслідків їх діяльності для суспільства. Активізація державного управління логістичними процесами у сфері енергетики відіграє суттєву роль в укріпленні ринкових структур, вирішенні завдань операційного й інвестиційного характеру, гармонізації захисту навколишнього середовища. Саме це підтверджує актуальність теми дисертаційного дослідження.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Дисертаційну роботу виконано на базі Навчально-науково-виробничого центру Національного університету цивільного захисту України відповідно до тематики науково-дослідної роботи «Розробка наукових основ державного управління в сфері безпеки ринку соціально-економічних послуг України з точки зору цивільного захисту» (державний реєстраційний номер 0115U002035). Дисертантом обґрунтовано та запропоновано наукові засади розвитку державної енергетичної політики та відповідні механізми її реалізації відповідно до логістичних принципів.

Крім того, дисертаційна робота виконувалася згідно з тематикою науково-дослідної роботи «Розробка механізмів державного управління соціально-економічною сферою та її галузями в контексті забезпечення безпеки українського суспільства» (державний реєстраційний номер 0118U001007), у межах якої здобувачем запропоновано інноваційні напрями державного управління логістичними процесами у сфері енергетики на державному та регіональному рівнях.

Ступінь обґрунтованості й достовірність основних наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих в дисертації.

Аналіз дисертації та її автореферату, а також опублікованих наукових праць дозволяє підтвердити обґрунтованість науково-теоретичних положень, висновків і практичних рекомендацій дисертаційної роботи, що підлягають захисту.

Протягом вирішення завдань дисертаційного дослідження здобувачем було застосовано низку загальнонаукових та спеціалізованих методів дослідження:

– гіпотетико-дедуктивний – для уточнення сутності предмета дослідження;

– узагальнюючий і порівняльний – для дослідження закономірностей державного управління логістичними процесами у сфері енергетики в Україні та в зарубіжних країнах;

– процесний підхід – для обґрунтування застосування системи логістичних процесів в державному управлінні розвитком енергетичної інфраструктури;

– категоріальний аналіз – для обґрунтування теоретичних засад удосконалення державної енергетичної політики;

– ABC аналіз – для аналізу розподілу загальної встановленої потужності сфери відновлювальної енергетики за областями України;

– аналіз тенденцій – для відстеження динаміки зміни потужності секторів сфери відновлювальної енергетики України;

– системний підхід – для визначення структури державної енергетичної політики;

– суб'єктно-об'єктний – для розробки організаційно-економічного механізму логістизації потоків у сфері енергетики;

– дескриптивне моделювання – для деталізації напрямів стійкого розвитку системи державного управління логістичними процесами у сфері енергетики.

Вважаю за необхідне підтвердити наукову новизну теоретичних положень, висновків та практичних рекомендацій, що містяться у дисертаційній роботі, а саме: уперше:

– розроблено організаційно-економічний механізм логістизації потоків, що супроводжують економічні, соціальні й комунікаційні явища у сфері створення, відтворення й споживання енергії в межах макрологістичної постачальницько-збутової, виробничої й транспортної системи, який дозволяє органічно поєднати процеси виробництва й передачі енергії, а також комерційної діяльності й енергозбереження з метою розвитку системи ринкових відносин у сфері енергетики;

– запропоновано модель регіональної енергетичної політики через створення єдиного економічного простору в енергетичній сфері шляхом розвитку міжрегіональних ринків енергоресурсів та транспортної інфраструктури, оптимізації територіальної структури виробництва та споживання паливно-енергетичних ресурсів за допомогою інтегрованої координації логістичних систем і ланок у сфері енергетики на мікро- і макрорівнях в межах матеріальних, інформаційних, фінансових й енергетичних поточкових процесів, що дозволить забезпечити єдність енергетичного простору України.

У дисертаційній роботі удосконалено:

– практичний підхід до розвитку енергетичної політики, який полягає у цілеспрямованій діяльності держави з управління паливно-енергетичним комплексом та визначення економічних відносин між органами державної влади, енергетичними компаніями та різними групами споживачів паливно-енергетичних ресурсів через найбільш ефективне використання природних енергетичних ресурсів та потенціалу енергетичного сектору з метою повного та надійного забезпечення населення та економіки країни енергоресурсами за доступними та стимулюючими енергозбереження цінами; зниження питомих витрат на виробництво та використання енергоресурсів; підвищення фінансової стійкості та ефективності використання потенціалу енергетичного сектору, а також мінімізації техногенного впливу енергетики на довкілля;

– методичний підхід до вдосконалення механізмів державного управління макрологістичною системою енергетичної інфраструктури через застосування комплексу мір по управлінню матеріальними потоковими процесами за принципом «точно в термін» в межах складної, структурно оформленої й адаптивної системи, яка знаходиться під впливом оточуючої макрологістичної кон'юнктури та складається з елементів-ланок, представлених у вигляді різних промислових, посередницьких, транспортних, торговельних підприємств і організацій, що являють собою мікрологістичні системи, з метою забезпечення реалізації стратегічних завдань політичного, економічного, соціального, правового, інституційного й технологічного характеру в умовах зниження загальних логістичних та трансакційних витрат у сфері енергетики;

– зміст напрямів трансформації державної системи енергетичної безпеки через використання індикаторів такої безпеки, розробку та реалізацію комплексу логістичних оперативних і довгострокових заходів щодо запобігання і нейтралізації внутрішніх і зовнішніх загроз, а також через створення системи моніторингу енергетичної безпеки та механізмів, що дозволяють стабілізувати ситуацію у сфері енергетики з метою забезпечення її стійкості до зовнішніх і внутрішніх економічних, техногенних, природних

геополітичних, кон'юнктурних ризиків, а також мінімізувати збитки, викликані проявом різних дестабілізуючих факторів.

В процесі проведення дисертаційного дослідження *дістали подальшого розвитку*:

– теоретичний підхід до розвитку Енергетичної стратегії через конкретизацію цілей, основних напрямів та завдань енергетичної політики, що передбачає розробку узгоджених державно-управлінських рішень стосовно модернізації сфери енергетики України, планування та контроль їх виконання з урахуванням необхідності забезпечити високий рівень її економічної й енергетичної ефективності за умови раціонального виробництва та споживання паливних й енергетичних ресурсів, що повинно виразитися в переході від енерговитратності до енергозбереження, а також через реалізацію громадських інтересів у сфері паливно-енергетичного комплексу;

– стратегічні орієнтири державного управління логістичними процесами у сфері енергетики на державному, регіональному та локальному рівнях через впровадження інституційних перетворень в енергетичному секторі та механізмів управління державної власністю; впровадження узгодженої структурної, тарифної, податкової, митної та антимонопольної політики; запровадження нових технічних регламентів, національних стандартів щодо логістичних процесів у сфері енергетики та норм посилення контролю їх виконання, а також стимулювання та підтримку стратегічних ініціатив суб'єктів господарювання в інвестиційній, інноваційній та енергозберігаючій сферах;

– змістовно-категорійний апарат науки «Державне управління» через уточнення сутнісної характеристики поняття *«державне управління логістичними процесами у сфері енергетики»*, під яким слід розуміти сукупність усіх видів діяльності держави, орієнтовану на системну інтеграцію логістичних потоків в межах енергетичної інфраструктури з метою підвищення ефективності використання природних енергетичних

ресурсів і потенціалу всіх галузей енергетичного сектору та забезпечення соціальної відповідальності держави через зростання економіки та підвищення якості життя населення країни; а також поняття «державна енергетична політика» як комплексу заходів інвестиційного, соціального та інноваційного характеру, орієнтованого на досягнення енергетичної безпеки, енергетичної ефективності, бюджетної ефективності й екологічної безпеки на основі розвитку системи ринкових відносин у сфері енергетики через органічне поєднання процесів виробництва, передачі енергії, комерційної діяльності та енергозбереження в єдине ціле.

Повнота висвітлення результатів дослідження в опублікованих працях та авторефераті.

Основні наукові положення та здобутки дисертаційного дослідження викладено в 9 публікаціях, з них 5 статей – у фахових журналах та збірниках наукових праць, 1 стаття – у зарубіжних виданнях за темою дослідження, 4 – тези доповідей на конференціях. Сукупний обсяг публікацій складає 3,2 авт. арк.

Зміст основних положень дисертації у достатній мірі відображено в авторефераті.

Загальний обсяг та зміст опублікованих робіт відповідають вимогам МОН України до публікації ключових положень, висновків та рекомендацій дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата наук.

Оцінка оформлення дисертації.

Дисертаційна робота Гвоздя Є.В. «Державне управління логістичними процесами у сфері енергетики» є завершеним науковим дослідженням, якому притаманна суттєва науково-практична цінність в контексті вирішення науково-прикладного завдання, яке полягає в обґрунтуванні теоретичних засад і виробленні практичних рекомендацій з удосконалення державного управління логістичними процесами у сфері енергетики.

Дисертацію оформлено згідно встановлених вимог МОН України. Автореферат дисертації у повній мірі віддзеркалює усі науково-практичні положення та рекомендації, що винесені на захист.

Практичне значення дисертаційної роботи.

Практична важливість результатів дослідження полягає в обґрунтуванні та розробці пропозицій, орієнтованих на удосконалення процесів державного управління у сфері національної безпеки в Україні.

Розробки, представлені в дисертаційному дослідженні, знайшли практичне застосування в роботі Департаменту дорожньо-транспортної інфраструктури та екології Черкаської міської ради щодо розвитку енергетичної політики (Довідка про впровадження № 112/01-23 від 29.06.2023 р.), а також використовуються Виконавчим комітетом Звенигородської міської ради стосовно вдосконалення механізму державного управління макрологістичною системою енергетичної інфраструктури (Довідка про впровадження № 649/01-26 від 27.06.2023 р.).

Дискусійні положення та зауваження щодо змісту дисертації.

1. У дисертаційній роботі не зовсім повно надано змістовну характеристику проблем, присутніх на рівні державного управління логістичними процесами у сфері енергетики (с. 83 роботи).

2. Недостатньо розкрито особливості взаємодії між органами державної влади та місцевого самоврядування стосовно досягнення ключових цілей Енергетичної стратегії України.

3. У дисертаційній роботі відсутній висновок відносно того, що саме стосовно зарубіжного досвіду щодо вдосконалення процесів державного управління логістичними процесами у сфері енергетики доцільно впровадити у вітчизняну практику.

4. Автор недостатньо обґрунтовує в дисертаційній роботі вибір ABC-аналізу для оцінки розподілу загальної встановленої потужності сфери

відновлювальної енергетики за областями України (с. 90– 97 роботи).

5. Дисертаційна робота містить пропозиції щодо розвитку Енергетичної стратегії України на державному та регіональному рівнях, однак, автор неповно розкриває зміст цих пропозицій (с. 121 дисертації).

Загальний висновок.

У цілому, розробки, що представлені у дисертаційній роботі Гвоздя Є.В., обґрунтовано у достатній мірі. Дисертаційна робота характеризується наявністю науково-практичної цінності та відповідає рівню дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата наук з державного управління. Тему дисертаційного дослідження повністю розкрито; основну мету дисертації досягнуто завдяки якісному вирішенню її завдань.

Дисертаційна робота Гвоздя Євгенія Вікторовича на тему: «Державне управління логістичними процесами у сфері енергетики» відповідає вимогам МОН України, які висуваються до дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата наук з державного управління, та відповідає пунктам 13 і 14 «Порядку присудження наукових ступенів». Виходячи з вищезазначеного, автор дисертаційної роботи заслуговує на присудження наукового ступеня кандидата наук з державного управління за спеціальністю 25.00.02 – механізми державного управління.

Офіційний опонент:
директор навчально-наукового
інституту управління,
економіки та природокористування
Таврійського національного університету
імені В.І. Вернадського,
доктор наук з державного управління,
професор

Володимир ГОРНИК

Підпис	<i>В. Горника</i>
ЗАСВІДЧУЮ	
Начальник ВК	
« 28 »	29 2023 р.

Доктор наук з державного управління
Володимир Горник

